

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.

ਮੈਸੇਜ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਨੰਦ ਕੁਮਾਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ , ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ (ਜਨਰਲ), — ਜਵਾਬਦਾਰ

1953 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 82-ਡੀ

1953
Dec. 11th

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ—ਆਰਟੀਕਲ 226—ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ—ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ—ਲਾਇਸੈਂਸ— ਸੈਲੇਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਕੀ ਸਿਰਫ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਨਿਯਮ ਕੀ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਰੁਟੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਾਮ ਮੋਡੀਟੀਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਇੱਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਿਟਨੈਸ

ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ
ਚਲਾਇਆ ਜਾਂ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਕੁਝ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਿੰਟ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਵਰਗੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਲਾ-ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਦਨਾਮ ਹਨ, ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਾਲਾ-ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ. ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ : -

- (i) ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸੀਮਿੰਟ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸੀ ਸੀਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ, 1953, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- (ii) ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਆਈਨ* ਬਲ ਕੋਰਟ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।

(Uj) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ, ਲਈ—ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਦਿਆਲ, ਲਈ—ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਆਰਡਰ

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਇਹ ਫਰਮ ਮੇਸਰਸ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ-ਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਜਨਰਲ) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਉਸਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਫਰਮ ਨੂੰ ਸੀਮਿੰਟ ਦੇ ਸੌਦੇ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ।

Falshaw, J.

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮ ਕੋਲ ਸੀਮਿੰਟ ਦੇ ਵਪਾਰ ਲਈ 1950 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਸੀਮਿੰਟ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਾਇਸੈਂਸ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੀ, ਫਰਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਖਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ 15 ਮਾਰਚ 1953 ਤੱਕ ਵੈਧ ਸੀ। ਦਸੰਬਰ, 1952 ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 16 ਜਨਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ

ਇਸਨੇ 1953-54 ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਬਣਾਉਣ ਲਈ

ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ 25 , ਜੋ ਕਿ ਕੁਮਾਰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਗਨ-
ਨੰਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਬੋਝ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਜੇ.' ਉਸ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਣ ਲਈ

* ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਹੋ। ਜਾਂ 'ਪਟੀਸ਼ਨਰ n S ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ' ਉਹ
ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਟੀ- (ਜਨਰਲ) ਟੀਨਰ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ
V ਦਰ ' ਤੇ ਹੈ।

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.

ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਮੈਨੂੰ ਲਗਭਗ ਅਰਥਹੀਣ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ
ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਬੇਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ
ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਫਿਰ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ
ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ
ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1953-54
ਲਈ ਨਵੇਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਨਾਮ ਦੇ
ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਸਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਫਰਮ ਨਾਲ
ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਫਰਮ ਦੇ ਗੋਦਾਮਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ। 28 ਦਸੰਬਰ 1952, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ 29 1 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦੋ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ
ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਛਾਪਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸੀਮਿੰਟ ਦੇ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ 151 ਬੋਰੀਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ
ਘਾਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ। ਦੋ ਗੋਦਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਕਾਲਾ ਬਾਜ਼ਾਰ
ਵਿੱਚ ਸੀਮਿੰਟ ਵੇਚ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ
ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫਰਮ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ
ਗੋਦਾਮਾਂ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਗੋਦਾਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੀਮਿੰਟ ਦੇ
ਹੋਰ ਥੈਲੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੀਮਿੰਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਸੀ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਇਬ * ਬੋਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਹੋਵੇਗੀ?

On the other hand it is alleged in the written Messrs Kalyan Singh-Nand Kumar v. 'The Director, Civil Supplies (General) £ Falshaw, J.

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਐਨ. ਕੌਲ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ 'ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਗੋਦਾਮਾਂ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੀਮਿੰਟ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਡੀਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਰਮ ਨੇ ਸੀਮਿੰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੋਦਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੀ। ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪਰਮਿਟਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਰਮ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀਮਿੰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਅਜਿਹੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੈ। ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਬੈਕ-ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਕਰੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਪਹਿਲਾ ਹੈ ਗੋਲ ਬਨਾਮ ਤਾਜਾ ਨੂਰਾ (1), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਕੈਰੇਜ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(1) LL.R 27 feom. 307 ■ ""

ਮੈਸਰਜ਼ ਕਲਿਆਣ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਜੋ ਉਸ ਸਿੰਘ-ਨੰਦ ਪੈਟਰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬੈਟੀ ਅਤੇ ਸਟਰਲਿੰਗ, ਜੇ.ਜੇ., ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਅਤੇ (ਆਮ) ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੱਡੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਨਤਾ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਫਿੱਟ ਸੀ// ਉਸ ਦੇ ਰੀ- ਫਾਲਸ਼, ਜੇ.ਐੱਫ ਯੂ.ਐੱਸ.ਏ.। ਨੂੰ ਕੁਝ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੂਸਰਾ ਮਾਮਲਾ, *ਦੇਵਰੇਡੀ ਪਦਯਾਹ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਰੰਗੂਨ (1)* ਵੀ 'ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਰਿਕਸ਼ਾ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਕਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਆਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖਣ ਕਿ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਾਹਨ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸੌਦੇ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਇੱਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ - ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਿਟਨੈਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾਂ ਖਿੱਚੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਨਤਕ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਿੰਟ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਵਰਗੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ-ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਦਨਾਮ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕ ਹੈ। ਕਾਲਾ ਬਜ਼ਾਰੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। 25 ਜੇ

(1) AIR 1933Ra»g. 37

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ- ਮੈਸਜਰ ਕਲਿਆਣ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸਿੰਘ-ਨੰਦ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਮੈਂ ਵਿ.
ਆਰਡਰ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ (ਆਮ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ